

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
Characteristics of 21st Century School Administrators
under the Jurisdiction of Nakhon Ratchasima
Primary Educational Service Area Office 7

สิริพร ราศรี¹ จีรนาถ ภูริเศวตกำจร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้อำนวยการ จำนวน 142 คน และครูผู้สอน 342 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)อยู่ระหว่าง 0.800-1.000 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านมุ่งมั่นและพากเพียร ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยีตามลำดับ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษาต่างกันมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The research purposes were: 1) to study the characteristics of 21st century school administrators under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 7; and 2) to compare the characteristics of 21st century school administrators under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 7, classified by the experience, education level, and school size.

The sample was the 142 school directors and 342 teachers under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 7, selected by the simple random sampling method. The research instrument was the questionnaire with has a conformity Index (IOC) between 0.800-1.000 reliability 0.83. The data analysis statistics were the mean, standard deviation, and one-way Analysis of Variance.

The research findings were:

1. The school administrators under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 7 had the characteristics of 21st century school administrators, overall was at high level. The each aspect consideration, every aspect was at high level; in order as followed: the honesty and morality aspect, the being an analytical and creative thinker aspect, the visionary aspect, the building a community network aspect, the determination and perseverance aspect, and the communication and technology skills aspect, respectively.

2. The school administrators under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 7 with experience in school administration Education level The size and size of educational institutes differed with the characteristics of the 21st century school administrators, overall and in each aspect were not different.

Keywords Characteristics of school administrators, 21st century

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

จากสังคมยุคอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 19 และ 20 เปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัล ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเป็นความรวดเร็วที่นักวิชาการเห็นตรงกันว่าเพียงจะเริ่มต้นเท่านั้น ในระยะถัดไปจะยิ่งทวีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามไปด้วยอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อเด็กในศตวรรษที่ 21 (สมหมาย อำนวยกุล. 2556 : 1) จึงกล่าวได้ว่าศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ผ่านมาอย่างสิ้นเชิง นั่นคือ ระบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบการเมืองการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ ระบบสาธารณสุข ระบบทางการทหาร ต่างก็ต้องการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริงในปัจจุบัน รวมทั้งระบบการศึกษาด้วยเช่นกัน

โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญที่สุดในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เนื่องจาก โรงเรียนเป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทวิชา ถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม ฝึกทักษะอาชีพ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และฝึกทักษะชีวิตอันจำเป็นในการดำรงชีพให้กับนักเรียน สรรค์สร้างบุคลิกภาพทางสังคม ให้แก่นักเรียน เพื่อให้สามารถปรับตนเองในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและปฏิบัติตนให้มีคุณค่าแก่สังคม เป็นทรัพยากรมนุษย์ตามความต้องการทางสังคม โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารจัดการ คอยกำกับ ติดตาม และดูแล การดำเนินการของโรงเรียน อีกทั้ง พยายามทุกวิถีทางที่จะดำเนินการทุกอย่างที่เกี่ยวกับการศึกษาให้มีผลผลิตคือนักเรียนที่มีคุณภาพในที่สุด เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 21 ดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญที่สุดต่อการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะเกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะดำเนินงานจนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจัดบุคลากรให้ร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ที่กำหนดแนวทางให้กับการทำงานของบุคลากร เพื่อให้สามารถดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าปราศจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว บุคลากรที่ร่วมมือกันขึ้นก็จะไม่มีความหมายและไม่สามารถทำอะไรได้สำเร็จ ดังคำกล่าวของ ชาญชัย อัจฉริยาภรณ์. 2560 : 16) ที่กล่าวถึงความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคือศูนย์กลางขององค์กรทั้งหมดในโรงเรียน ความสำเร็จของโรงเรียนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ ความตื่นตัว ความมียุทธวิธี ประสิทธิภาพ ความคิด ความเป็นเลิศทางวิชาการ การอุทิศตัวเอง ความเสียสละ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นครูให้นำนโยบายการศึกษาออกปฏิบัติและดำเนินการ เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ในลักษณะของชีวิตในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีคุณลักษณะหรือลักษณะเด่น เช่น บุคลิกภาพ นิสัยใจคอ เจตคติ ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการตัดสินใจ ความทะเยอทะยาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะการคิด ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการพูด เป็นต้น คุณลักษณะเป็นสิ่งที่ชีวิตให้เห็นถึงความดีของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคน ดังคำกล่าวของ สุเทพ พงศ์ศิริธนะ. 2544 : 114) ที่กล่าวว่าคุณลักษณะ คือ บุคลิกภาพ พื้นฐานของบุคคลที่แสดงออกในรูปของพฤติกรรม ก่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่งต่อเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ก็มีคุณลักษณะหลายประการ อาทิ มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความคิดสร้างสรรค์และใช้นวัตกรรม ตระหนักถึงผลกระทบจากภายนอก มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้ มีภาวะผู้นำแบบจูงใจใฝ่บริการ มีการคิดเชิงกลยุทธ์ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นนักสร้างสรรค์ เป็นนักการสื่อสาร เป็นนักคิดวิเคราะห์ สร้างพลังเชิงบวก มีความมุ่งมั่นและความพากเพียร มีความรู้และทักษะด้าน ICT มีความรู้ทางด้านวัฒนธรรมและการเป็นพลเมืองที่ดี สามารถเผชิญกับความท้าทายในโลกที่มีความซับซ้อน ฯลฯ (เทียน ทองแก้ว. 2550 : 37-38) ; (จาตุรนต์ ฉายแสง. 2559 : 37) และ (ชัยยนต์ เพาพาน. 2559 : 4-6)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาหน่วยงานหนึ่งที่ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษา อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจตามที่กำหนดในกฎหมายให้สอดคล้อง กับหลักการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา โดยปฏิบัติงานตามแนวนโยบายรัฐบาล จุดเน้นการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) และแผนปฏิบัติการการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กำหนดพันธกิจไว้ว่า ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาคะทัดรัด ให้กับประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษา

ให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานการศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม สำนึกในความเป็นชาติไทยมีวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมและพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียน และด้านการจัดการศึกษาเพื่อมีงานทำ พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา โดยมีเป้าประสงค์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาประการหนึ่งว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนการสอนและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. 2563 : ออนไลน์) การที่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 กำหนดไว้และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดตามที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในยุคศตวรรษที่ 21 อยู่แล้ว แต่ได้เกิดประเด็นที่น่าสนใจขึ้นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากน้อยเพียงใด

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยมุ่งหวังว่าสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุง หรือ พัฒนาการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ปีการศึกษา 2563 ผู้อำนวยการสถานศึกษา 225 คน ครูผู้สอน จำนวน 3,155 คน จาก 225 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2563 : ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ปีการศึกษา 2563 ผู้อำนวยการจำนวน 142 คน และครูผู้สอนจำนวน 342 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ประสบการณ์ ระดับการศึกษา และ ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา และคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2. นำข้อมูลจากการศึกษาข้อ 1 มากำหนดกรอบแนวคิดและรูปแบบที่เหมาะสมใน การสร้างข้อ คำถาม และดำเนินการสร้างแบบสอบถาม พร้อมทั้งเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ แล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องตาม หลักวิชา ความสอดคล้องกันของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้เพื่อเป็นการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ 1)นายบุญยก งานฉมิง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโคกหนองแวง 2)นายสาธิต สุวรรณศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านหนองบง 3)นายบุญยัง จันทร์แก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงประชาชนกุล 4)นายจักรพรรดิ เพชรเสนา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองอ้อ และ5)นางอรุณรัตน์ แสนทวีสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามหนองครอง

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า ดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ปรากฏว่าข้อ คำถามจำนวน 46 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8000-1.000

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างใน การวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach' alpha coefficient) ทั้งนี้มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

6. นำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนา และจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา แจ้งผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามที่สุ่มได้จากขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3. ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามมีความถูกต้องและสมบูรณ์ ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ ความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' method) ทั้งนี้ ผู้วิจัย กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีผลการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวม

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์	4.20	0.66	มาก
2	ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน	4.17	0.66	มาก
3	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.18	0.65	มาก
4	ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี	4.16	0.66	มาก
5	ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม	4.22	0.65	มาก
6	ด้านความมุ่งมั่นและพากเพียร	4.17	0.65	มาก
รวม		4.18	0.66	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.18, S.D.=0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม ($\bar{X}$ =4.22, S.D.=0.65) รองลงมาคือ ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ =4.20, S.D.=0.66) และด้านการ

มีวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ =4.18, S.D.=0.65) ตามลำดับ และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X}$ =4.16, S.D.=0.66)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน แสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21	1-10 ปี			11-20 ปี			มากกว่า 20 ปี			F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมา ย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมา ย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมา ย		
1. ด้านการเป็นนักคิด วิเคราะห์ และคิด สร้างสรรค์	4.18	0.67	มาก	4.19	0.65	มาก	4.24	0.64	มาก	0.783	0.556
2. ด้านการสร้าง เครือข่ายชุมชน	4.16	0.64	มาก	4.18	0.68	มาก	4.19	0.66	มาก	0.476	0.642
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.18	0.65	มาก	4.16	0.65	มาก	4.19	0.66	มาก	0.592	0.652
4. ด้านการสื่อสาร และทักษะการใช้ เทคโนโลยี	4.13	0.65	มาก	4.18	0.68	มาก	4.15	0.66	มาก	0.894	0.513
5. ด้านความซื่อสัตย์ และคุณธรรม	4.22	0.65	มาก	4.21	0.67	มาก	4.25	0.63	มาก	0.624	0.655
6. ด้านความมุ่งมั่น และ พากเพียร	4.17	0.65	มาก	4.19	0.64	มาก	4.14	0.66	มาก	1.154	0.358
รวมเฉลี่ย	4.1	0.6	มาก	4.19	0.6	มาก	4.1	0.6	มาก	0.754	0.563
	7	5		6			9	5			

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา 1 - 10 ปี 11 - 20 ปีและมากกว่า 20 ปี มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่			F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมา ย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมา ย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมา ย		
1. ด้านการเป็นนักคิด วิเคราะห์ และคิด สร้างสรรค์	4.20	0.66	มาก	4.18	0.66	มาก	4.24	0.63	มาก	0.650	0.615
2. ด้านการสร้างเครือข่าย ชุมชน	4.17	0.66	มาก	4.19	0.68	มาก	4.18	0.69	มาก	0.554	0.672
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.18	0.65	มาก	4.17	0.63	มาก	4.18	0.65	มาก	0.231	0.818
4. ด้านการสื่อสารและ ทักษะการใช้ เทคโนโลยี	4.16	0.66	มาก	4.13	0.68	มาก	4.17	0.70	มาก	0.395	0.708
5. ด้านความซื่อสัตย์และ คุณธรรม	4.23	0.64	มาก	4.19	0.67	มาก	4.22	0.65	มาก	0.594	0.607
6. ด้านความมุ่งมั่น และ พากเพียร	4.17	0.65	มาก	4.16	0.65	มาก	4.23	0.63	มาก	0.345	0.810
รวมเฉลี่ย	4.19	0.65	มาก	4.17	0.66	มาก	4.20	0.66	มาก	0.462	0.705

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียน ขนาดใหญ่ มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด ($\bar{X}$ =4.20, S.D.=0.66) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=0.65) และผู้บริหารสถานศึกษาของขนาดกลาง ($\bar{X}$ =4.17, S.D.=0.66) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านมุ่งมั่นและพากเพียรและด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ระดับการศึกษาและขนาดโรงเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อูทัย ภักดีประยูรวงศ์ (2556 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะหลักในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ระดับการศึกษาและขนาดโรงเรียนต่างกันมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีภูมิ สุขหมั่น (2552 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกันมีความเป็น ผู้บริหารมืออาชีพไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ควรกำหนดนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการใช้การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานและใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยอาจจะจัดให้มีการอบรม สัมมนา จัดทำแอปพลิเคชัน (Application) ในการเรียนรู้เรื่องการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการสำรวจ และพัฒนาคุณลักษณะของตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อคุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในลักษณะอื่น ๆ หรือศึกษาถึง การพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในรูปแบบต่าง ๆ

3. ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากการรับรู้หรือมุมมองของบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย เช่น ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองของ นักเรียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

จาดรนต์ ฉายแสง. (2559). *เปิดมุมมองพลิกวิกฤตการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : เอราร์ไอพี.

ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). *ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ใน ศตวรรษที่ 21* (รายงานการประชุมวิชาการ

ระดับชาติ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สู่ประชาคมอาเซียน : ทิศทาง

ใหม่ในศตวรรษที่ 21) กาฬสินธุ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2560). การบริหารการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :

สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

เทือน ทองแก้ว. (2550). สมรรถนะ : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ศรีภูมิ สุขหมั่น. (2552). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

สมหมาย อำดอนกลอย. (2556. มกราคม - มิถุนายน). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.

วารสารบัณฑิตศึกษา. 7 (1). 1 - 7.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. (2563). วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. ค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2563. จาก <https://www.korat7.go.th/>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และสารสนเทศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2563. จาก <http://www.obec.go.th/>.

สุเทพ พงศ์ศรีรัตน์. (2544). ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและปฏิบัติ. เชียงราย : สถาบันราชภัฏเชียงราย.

อุทัย ภัคดีประยูรวงศ์. (2556). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. รายงานการค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.